

راهنمای حمایت از کودکی و نوجوان در بحران و پس از بحران

(ویژه فروشگاه‌های شهرکتاب)

تهیه شده در بخش کودک و نوجوان مؤسسه شهرکتاب
فروردین ۱۴۰۵

حکایت کن از بمب‌هایی که من خواب بودم و افتاد
حکایت کن از گونه‌هایی که من خواب بودم و ترشد
در آن گیر و داری که چرخ زره‌پوش
از روی رویای کودک گذر داشت..

کتابفروشی؛ پناهی در روزهای بحران

کتاب و کتابفروشی، در روزگار بحران و پس از آن، می‌توانند پناهی برای بازیافتن حس امنیت، پیوند با دیگری و گفت‌وگو باشند. پژوهش‌ها نشان می‌دهند، یکی از موثرترین راه‌ها برای حمایت از سلامت روانی-اجتماعی افراد در شرایط بحرانی، حفظ روال‌های روزمره زندگی و بازگشت به مکان‌های آشناست. برای بسیاری از خانواده‌ها، کتابفروشی می‌تواند چنین فضایی باشد؛ جایی برای قدم زدن در میان کتاب‌ها، نشستن در کنجی آشنا و لمس صفحات کتاب که از بار اضطراب و خستگی‌شان از زندگی در شرایط بحرانی می‌کاهد.

تأثیر بحران بر کودکان و نوجوانان

کودکان و نوجوانان در شرایط بحران ممکن است آسیب‌هایی عمیق‌تر و ماندگارتر از بزرگسالان را تجربه کنند. افزایش نگرانی، اضطراب، گوشه‌گیری یا پرخاشگری، از واکنش‌هایی است که ممکن است در این دوران در آن‌ها دیده شود. در چنین شرایطی، همراهی آگاهانه مراقبان اصلی، کارکنان فروشگاه و به‌ویژه فروشندگان بخش کودک می‌تواند به عبور امن‌تر و کم‌آسیب‌تر از این مرحله کمک کند. برخورد آرام و محترمانه و توجه به نیازهای کودکان و نوجوانان، احساس امنیت و دیده‌شدن را در آن‌ها تقویت می‌کند.

BOOK CITY | شهر کتاب

نقش کتاب در همراهی با کودکان و نوجوانان

کتاب می‌تواند فرصتی برای آرام شدن، فاصله گرفتن از فشارهای روزمره و گفت‌وگو درباره اتفاق‌ها، احساس‌ها و هیجان‌ها فراهم کند. داستان‌ها به کودکان و نوجوانان کمک می‌کنند تجربه‌های دشوار خود را بهتر درک کنند و بدانند در تجربه این احساس‌ها و هیجان‌ها تنها نیستند. پیشنهاد کتاب مناسب به خانواده‌ها بخش مهمی از اثرگذاری ما در این دوران است. به همین منظور، در پیوست این راهنما، فهرستی پیشنهادی از ۱۰ کتاب کودک و نوجوان برای کمک به شما گردآوری شده است؛ کتاب‌هایی که می‌توانند به کودکان، نوجوانان و خانواده‌ها کمک می‌کنند تا این دوران را با آرامش بیشتری سپری کنند.

شناخت و تنظیم احساس‌ها در کودکان

کودکان، همچون ما بزرگسالان، در دوران بحران و پس از آن، احساس‌های گوناگونی را تجربه می‌کنند. کتاب‌هایی که به بیان و شناخت احساس‌ها می‌پردازند، می‌توانند به آن‌ها کمک کنند احساس‌های خود را به رسمیت بشناسند، توانایی ابراز آن‌ها را پیدا کنند و با گفتگو درباره‌ی آن‌ها از فشار ناشی از ابهام، شناختن و تحمل آن‌ها بکاهند.

در مواجهه با کودکان بهتر است تلاش کنیم هم‌قد آن‌ها شویم، به چشمانشان نگاه کنیم و با آرامش به موضوع یا کتابی که برایشان مهم است گوش دهیم و در یافتن آن راهنمایی‌شان کنیم. برخورد مناسب و محترمانه ما به کودک کمک می‌کند بتواند نیازهای خود را بهتر بشناسد و حس دیده و شنیده شدن را در پیوند با ما تجربه کند. چنین تجربه‌ای می‌تواند خاطره‌ای خوش و سرمایه‌ای ارزشمند باشد؛ هم برای او و هم برای ما.

نیازهای خاص نوجوانان

وضعیت نوجوانان در مقایسه با کودکان معمولاً پیچیده‌تر است. نوجوانان تا حد زیادی نسبت به رویدادهای پیرامون خود آگاه‌اند. به اخبار، کم و بیش بی‌واسطه، دسترسی دارند و نسبت به کودکان درک گسترده‌تری از شرایط دارند. ترس، خشم، سردرگمی، اضطراب، کلافگی، ناتوانی و ناامیدی از آینده پررنگ‌ترین احساس‌هایی هستند که نوجوانان ممکن است تجربه کنند. کتاب‌هایی که برای این گروه سنی پیشنهاد شده‌اند درباره زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری و جرئت‌ورزی‌اند. کتاب‌هایی که با زبان داستان به آن‌ها می‌گویند: «تو تنها نیستی!»

با این حال، پیش از پیشنهاد کتاب، حتماً با نوجوان‌ها گفت‌وگو کنید. ممکن است نوجوان ترجیح دهد کتابی بخواند که هرچه بیشتر او را از حال و هوای این روزها دور کند. در فهرست پیوست به این کتاب‌ها اشاره نشده است، اما کتاب‌های طنز، فانتزی، علمی-تخیلی و ماجراجویانه می‌توانند گزینه‌های مناسبی برای پیشنهاد دادن به این افراد باشند.

تاب‌آوری در روزهای سخت

تاب‌آوری، توانایی کنار آمدن با فشارها و چالش‌ها، و بازیابی احساس امنیت پس از تجربه رویدادهای دشوار است. این توانایی به کودکان و نوجوانان کمک می‌کند با شرایط سخت سازگار شوند و با امید بیشتری به آینده نگاه کنند. پیوندهای عاطفی عمیق با خانواده و دوستان و اطمینان از محبت و حمایت آن‌ها، نقش مهمی در تقویت تاب‌آوری دارد. همچنین احساس امید، احساس اثرگذاری و توانمندی حل مسئله، از دیگر عواملی هستند که به تاب‌آوری کودکان و نوجوانان کمک می‌کنند. بسیاری از کتاب‌های پیشنهادی این فهرست به همین مفاهیم پرداخته‌اند.

راهنمای انتخاب کتاب در روزهای سخت

فهرست پیوست، شامل ۱۰۰ کتاب از ۳۴ ناشر مختلف است که به موضوع‌های اشاره‌شده در این راهنما می‌پردازند. رده‌بندی‌های سنی ارائه‌شده پیشنهادی هستند و برای آسان‌تر شدن انتخاب کتاب در نظر گرفته شده‌اند. با توجه به سطح خواندن و تجربه مطالعه کودک یا نوجوان، می‌توانید کتاب‌هایی از رده‌های سنی بالاتر را نیز پیشنهاد دهید. در این فهرست، تلاش شده است کتاب‌هایی معرفی شوند که در حال حاضر در بازار کتاب ایران در دسترس باشند. بی‌تردید آثار بیشتری با این موضوع‌ها وجود دارد و این فهرست تنها گزیده‌ای از برخی از بهترین کتابها در این زمینه است.

پناهی برای امید و پیوند

در روزگار بحران، کتابفروشی تنها مکانی برای فروش کتاب نیست؛ بلکه می‌تواند پناهگاهی برای آرامش، امید و بازسازی پیوندهای انسانی باشد. تاب‌آوری، اغلب از دل همین پیوندهای کوچک و معنادار شکل می‌گیرد؛ از نگاهی که می‌رسد، از کلمه‌ای که می‌شنویم، از کتابی که در دست می‌گیریم تا به دنیایی دیگر سفر کنیم، نفسی تازه کنیم و از آنجا، با امید بیشتری به زندگی بازگردیم.

منابع:

- Geneva Global Hub for Education in Emergencies (2021) Education in Emergencies, Mental Health and Psychosocial Support
- INEE (Inter-agency Network for Education in Emergencies) (2018) Psychosocial Support; Facilitating Psychosocial Wellbeing and Social and Emotional Learning
- Annual Review of Psychology (2012) Child Development in the Context of Disaster, War and Terrorism: Pathways of Risk and Resilience
- UNESCO (2013) Skills for Life for Children; Life Skills and Psychosocial Support for Children in Emergencies
- INEE (2022) Psychosocial Support and Social and Emotional Learning (PSS and SEL) Collection

BOOK CITY | شهر کتاب

پیوست:

فهرست ۱۰ کتاب پیشنهادی شهرکتاب برای کودک و نوجوان در دوران بحران و پس از بحران

(مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، همدلی، دوستی، امنیت، خانواده، عشق، امید به آینده، حل مسئله، اثرگذاری، جرئت‌ورزی، تاب‌آوری، تجربه زندگی در شرایط بحرانی)

۱. **خرگوش گوش داد** / نویسنده: کوری دورفلد / مترجم: رضی هیرمندی / ناشر: پرتقال / مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، همدلی، دوستی، تاب‌آوری / رده سنی: ۳+
۲. **گیر افتاده‌ام** / نویسنده: جولیا میلز / مترجم: زهرا موسوی محمدی / ناشر: کتاب چ / مفاهیم: همدلی، شناخت و تنظیم احساس‌ها، دوستی، امید به آینده / رده سنی: ۳+
۳. **چگونه می‌توان بال شکسته‌ای را درمان کرد؟** / نویسنده: باب گراهام / مترجم: بهمن رستم‌آبادی / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان / مفاهیم: اثرگذاری، عشق، همدلی، حل مسئله، امید / رده سنی: ۳+
۴. **کسی پنگوئن گم نکرده؟** (مجموعه دنیای شیرین پسرک ۲) / نویسنده: الیور جفرز / مترجم: نسرين وکیلی / ناشر: زعفران / مفاهیم: دوستی، شناخت و تنظیم احساس‌ها، حل مسئله / رده سنی: ۳+
۵. **کتاب احساس‌های خوب** (از مجموعه دنیای دوست‌داشتنی من) / نویسنده: تاد پار / مترجم: شقایق خوش‌نشین / ناشر: شهرقلم / مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، عشق، دوستی / رده سنی: ۳+
۶. **من و هیولای من** / نویسنده: نادیا حسین / مترجم: نینا فراهانی / ناشر: کتاب چ / مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، تاب‌آوری / رده سنی: ۳+
۷. **من هم بغل می‌خواهم** / نویسنده: جان آرووه / مترجم: ماندانا نارنجیها، حسام سبحانی طهرانی / ناشر: میچکا / مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، همدلی، عشق / رده سنی: ۵+
۸. **از نگرانیت بگو** / نویسنده: تاد پار / مترجم: هایده کروی / ناشر: نردبان / مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، همدلی / رده سنی: ۵+

۹. **سیلاب** / نویسنده: ماریاخو ایلاستراخو / مترجم: نعیم عبدالکریمی / ناشر: کتاب پارک / مفاهیم: حل مسئله، اثرگذاری، امید به آینده / رده سنی: ۵+
۱۰. **بیش از این‌ها باید باشد** / نویسنده: شینسوکه یوشی تکه / مترجم: رضی هیرمندی / ناشر: افق (کتاب‌های فندق) / مفاهیم: امید به آینده، جرئت‌ورزی، اثرگذاری / رده سنی: ۵+
۱۱. **آنچه خواهیم ساخت** / نویسنده: الیور جفرز / مترجم: ثمین احسانی / ناشر: بازی و اندیشه / مفاهیم: امید به آینده، اثرگذاری، خانواده / رده سنی: ۵+
۱۲. **چمدان** / نویسنده: کریس نیلر بالستور / مترجم: علیرضا خزاعی / ناشر: میلکان (کتاب چار) / مفاهیم: همدلی، امنیت، دوستی، امید / رده سنی: ۵+
۱۳. **هیچ‌کس را در دنیا به اندازه‌ی تو دوست ندارم** / نویسنده: یوتا لانگرویتز / مترجم: معصومه نفیسی / ناشر: میچکا / مفاهیم: خانواده، عشق، امنیت / رده سنی: ۵+
۱۴. **گرگ بزرگ و گرگ کوچک** / نویسنده: ندین برون کم / مترجم: محبوبه عسگری / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان / مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، دوستی / رده سنی: ۵+
۱۵. **دستی که بوسه می‌زند** (قصه‌های چستر کوچولو ۱) / نویسنده: اودری پن / مترجم: منا خاطری / ناشر: بازی و اندیشه / مفاهیم: عشق، امنیت، خانواده، همدلی / رده سنی: ۵+
۱۶. **چستر راکون و بوسه‌ی خداحافظی** (قصه‌های چستر کوچولو ۳) / نویسنده: اودری پن / مترجم: شهلا انتظاریان / ناشر: بازی و اندیشه / مفاهیم: جرئت‌ورزی، حل مسئله، دوستی، عشق / رده سنی: ۵+
۱۷. **چستر راکون و زورگوی بدگنده** (قصه‌های چستر کوچولو ۶) / نویسنده: اودری پن / مترجم: شهلا انتظاریان / ناشر: بازی و اندیشه / مفاهیم: جرئت‌ورزی، حل مسئله، دوستی، عشق / رده سنی: ۵+
۱۸. **روزی که همه چیز خوب می‌شود** / نویسنده: کنیستر / مترجم: ماندانا نارنجیها، حسام سبحانی طهرانی / ناشر: میچکا / مفاهیم: عشق، امید به آینده / رده سنی: ۵+
۱۹. **طناب نامرئی** / نویسنده: پاتریس کارست / مترجم: سیده آرین الحسینی / ناشر: مهرسا / مفاهیم: امنیت، عشق، خانواده، شناخت و تنظیم احساس‌ها / رده سنی: ۵+
۲۰. **آماده برای پرواز** / نویسنده: کوری دورفلد / مترجم: رضی هیرمندی / ناشر: پرتقال / مفاهیم: جرئت‌ورزی، تاب‌آوری، حل مسئله، امید / رده سنی: ۵+
۲۱. **اردک کشاورز** / نویسنده: مارتین وادل / مترجم: شیدا رنجبر / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان / مفاهیم: اثرگذاری، حل مسئله، دوستی / رده سنی: ۵+
۲۲. **تو و من** / نویسنده: سوزان ورد / مترجم: الناز کفایی / ناشر: بازی و اندیشه / مفاهیم: عشق، دوستی، همدلی، امید / رده سنی: ۵+

۲۳. **زیر هر چیزی** / نویسنده: کوری دورفلد / مترجم: آزاده کامیار / ناشر: پرتقال / مفاهیم: همدلی، خانواده، امید / رده سنی: ۵+
۲۴. **عشق همه جا می‌روید** / نویسنده: بری تیمز / مترجم: نادیا صابری / ناشر: بازی و اندیشه / مفاهیم: عشق، امنیت، امید / رده سنی: ۵+
۲۵. **ما اینجا زندگی می‌کنیم** / نویسنده: الیور جفرز / مترجم: شب‌نم حیدری‌پور / ناشر: پرتقال / مفاهیم: همدلی، دوستی، تاب‌آوری / رده سنی: ۵+
۲۶. **میز خانه‌ی ما** / نویسنده: پیتر اچ. رینولدز / مترجم: لیلا کاشانی وحید / ناشر: مهرسا / مفاهیم: عشق، همدلی، خانواده، امید / رده سنی: ۵+
۲۷. **لیزی و ابری که باید رها می‌کرد** / نویسنده: تری فن و اریک فن / مترجم: آزاده شکوری‌راد / ناشر: پرتقال / مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، دوستی، تاب‌آوری / رده سنی: ۵+
۲۸. **در هر شرایطی دوستت دارم** / نویسنده: دبی گلی یوری / مترجم: منا خاطری / ناشر: بازی و اندیشه / مفاهیم: عشق، خانواده، همدلی / رده سنی: ۵+
۲۹. **زندگی شبیه باد است** / نویسنده: شونا آینز / مترجم: احمد تصویری / ناشر: مهرسا / مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، همدلی، تاب‌آوری / رده سنی: ۵+
۳۰. **ساختن فوق‌العاده است** / نویسنده: اشلی اسپایرز / مترجم: شب‌نم حیدری‌پور / ناشر: پرتقال / مفاهیم: حل مسئله، امید، تاب‌آوری / رده سنی: ۵+
۳۱. **تا خانه در باران** / نویسنده: باب گراهام / مترجم: سارا خسرونژاد / ناشر: میچکا / مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، خانواده، عشق، تاب‌آوری / رده سنی: ۵+
۳۲. **شجاع به جای دونفر** / نویسنده: جان‌اتان دی. واس / مترجم: رضی هیرومن‌دی / ناشر: پرتقال / مفاهیم: جرئت‌ورزی، همدلی، دوستی / رده سنی: ۵+
۳۳. **چطور از شر گرگ خلاص شویم** / نویسنده: کلمان شابر / مترجم: سپهر رجایی / ناشر: شهرتاش / مفاهیم: جرئت‌ورزی، حل مسئله / رده سنی: ۷+
۳۴. **تو برای من عزیزترینی** / نویسنده: مکس لوکیدو / مترجم: لیلا کاشانی وحید / ناشر: مهرسا / مفاهیم: عشق، امنیت، امید / رده سنی: ۷+
۳۵. **خوشحالی یک روباه است** / نویسنده: اولینا داسیوته / مترجم: آزاده کامیار / ناشر: پرتقال / مفاهیم: دوستی، عشق، امنیت، تاب‌آوری / رده سنی: ۷+
۳۶. **ریزه** / نویسنده: آن اربو / مترجم: شیما حسینی / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان / مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، همدلی / رده سنی: ۷+
۳۷. **شبکه نامرئی** / نویسنده: پاتریس کارست / مترجم: سیده هستی حسینی / ناشر: مهرسا / مفاهیم: امنیت، عشق، همدلی / رده سنی: ۷+

۳۸. **فیل ماکارون** / نویسنده: جیکوب کرامر / مترجم: رضی هیرمندی / ناشر: پرتقال / مفاهیم: حل مسئله، جرئت‌ورزی، تاب‌آوری، امید به آینده / رده سنی: ۷+
۳۹. **راز قلب بزرگ** / نویسنده: سوفی دومولنه‌ایم / مترجم: زهره ناطقی / ناشر: برکه / مفاهیم: عشق، خانواده، تاب‌آوری / رده سنی: ۷+
۴۰. **کتاب حوصله سربر** / نویسنده: شینسوکه یوشی‌تکه / مترجم: رضی هیرمندی / ناشر: بازی و اندیشه / مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، همدلی، حل مسئله / رده سنی: ۷+
۴۱. **دوستت دارم** / نویسنده: فرهاد حسن‌زاده / ناشر: پیدایش / مفاهیم: حل مسئله، دوستی / رده سنی: ۷+
۴۲. **تق تق ما! گاوهایی که تایپ می‌کنند** / نویسنده: دورین کرونین / مترجم: اکرم حسن / ناشر: آفرینگان / مفاهیم: حل مسئله، جرئت‌ورزی / رده سنی: ۷+
۴۳. **باباژدها و پسرش** / نویسنده: الکساندر لکروا / مترجم: محبوبه نجف‌خانی / ناشر: بازی و اندیشه / مفاهیم: جرئت‌ورزی، شناخت و تنظیم احساس‌ها، اثرگذاری، حل مسئله / رده سنی: ۷+
۴۴. **چیزی بگو** / نویسنده: پیتر اچ. رینولدز / مترجم: رضی هیرمندی / ناشر: پرتقال / مفاهیم: اثرگذاری، شناخت و تنظیم احساس‌ها، جرئت‌ورزی / رده سنی: ۷+
۴۵. **دختری که می‌خواست کتاب‌ها را نجات دهد** / نویسنده: کلاوس هاگروپ / مترجم: عطیه الحسینی / ناشر: فاطمی (کتاب‌های طوطی) / مفاهیم: شناخت و تنظیم احساس‌ها، حل مسئله، تاب‌آوری، اثرگذاری / رده سنی: ۷+
۴۶. **با احترام، از طرف زرافه** / نویسنده: مگومی ایواسا / مترجم: محبوبه نجف‌خانی / ناشر: ایران‌بان / مفاهیم: دوستی، شناخت و تنظیم احساس‌ها، حل مسئله، جرئت‌ورزی / رده سنی: ۷+
۴۷. **شهر در تسخیر جیرجیروها** / نویسنده: تام فلچر / مترجم: لیدا هادی / ناشر: پرتقال / مفاهیم: اثرگذاری، تاب‌آوری، دوستی، تجربه زندگی در شرایط بحرانی / رده سنی: ۹+
۴۸. **روزی که نمایشگرها از کار افتادند** / نویسنده: دنی والاس / مترجم: نهال سهیلی‌فر / ناشر: میلکان (کتاب چار) / مفاهیم: تاب‌آوری، حل مسئله، اثرگذاری / رده سنی: ۹+
۴۹. **آرزوهای کوچک** / نویسنده: کارن هس / مترجم: پروین علی‌پور / ناشر: کتاب چ / مفاهیم: زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری، خانواده / رده سنی: ۹+
۵۰. **هانس و پسر زورگو** / نویسنده: پاول مار / مترجم: کمال بهروزکیا / ناشر: ویژه نشر / مفاهیم: دوستی، حل مسئله، اثرگذاری / رده سنی: ۹+
۵۱. **تیستو سبز انگشتی** / نویسنده: موریس دروئون / مترجم: لیلی گلستان / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان / مفاهیم: اثرگذاری، حل مسئله، عشق / رده سنی: ۹+

۵۲. **مجموعه بچه‌های اطراف جهان** (دختری که مزرعه را نجات داد، پسری که فیل را بزرگ کرد، دختری که باغ را سرسبز کرد، پسری که با برگ موز فوتبال راه انداخت، پسری که صدای خرس‌ها شد، پسری که خانه‌ی بی‌دود ساخت) / نویسنده: مختلف / مترجم: مختلف / ناشر: ادامه / مفاهیم: زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری، اثرگذاری / رده سنی: ۹+
۵۳. **آتشگاه** / نویسنده: احمد مدقق / ناشر: صاد / مفاهیم: تاب‌آوری، جرئت‌ورزی، اثرگذاری / رده سنی: ۹+
۵۴. **فرشته نگهبان** / نویسنده: کنتس دوسگور / مترجم: محمدرضا پارسایار / ناشر: هرمس / مفاهیم: زندگی در شرایط بحرانی، عشق، امید به آینده، خانواده / رده سنی: ۹+
۵۵. **مجموعه «جنگی که نجاتم داد» و «جنگی که بالاخره نجاتم داد»** / نویسنده: کیمبرلی بروبیکر بردلی / مترجم: مرضیه ورشوساز / ناشر: پرتقال / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی / رده سنی: ۱۱+
۵۶. **یک تکه زمین کوچک** / نویسنده: الیزابت لرد / مترجم: پروین علی‌پور / ناشر: افق / مفاهیم: جرئت‌ورزی، تاب‌آوری / رده سنی: ۱۱+
۵۷. **مجموعه دو جلدی روباهی به نام پکس** / نویسنده: سارا پنی بیکر / مترجم: بهرنگ خسروی / ناشر: پرتقال / مفاهیم: حل مسئله، عشق، دوستی، زندگی در شرایط بحرانی / رده سنی: ۱۱+
۵۸. **بخشنده** / نویسنده: لوئیس لوری / مترجم: کیوان عبیدی آشتیانی / ناشر: کتاب چ / مفاهیم: اثرگذاری، جرئت‌ورزی / رده سنی: ۱۱+
۵۹. **پسرک، موش کور، روباه و اسب** / نویسنده: چارلی مکسی / مترجم: سید وحید کریمیان / ناشر: میلکان (کتاب چار) / مفاهیم: دوستی، تاب‌آوری، امید به آینده / رده سنی: ۱۱+
۶۰. **روی شانه‌های نونا** / نویسنده: جولی لی / مترجم: فاطمه طاهری / ناشر: پرتقال / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، خانواده، عشق / رده سنی: ۱۱+
۶۱. **سایه ملخ** / نویسنده: محمدرضا بایرامی / ناشر: کتاب نیستان / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی / رده سنی: ۱۱+
۶۲. **۳۵ کیلو امیدواری** / نویسنده: آنا گاوالدا / مترجم: آتوسا صالحی / ناشر: افق / مفاهیم: تاب‌آوری، امید به آینده / رده سنی: ۱۱+
۶۳. **آرزویی در دل تاریکی** / نویسنده: کریستینا سونتونوات / مترجم: آزاده حسنی / ناشر: پرتقال / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، جرئت‌ورزی، اثرگذاری / رده سنی: ۱۱+
۶۴. **روزی پرنده‌هایی** / نویسنده: سالی جی پلا / مترجم: شیما حسینی / ناشر: شهرقلم / مفاهیم: امید به آینده / رده سنی: ۱۱+
۶۵. **چاله چوله‌های زندگی من** / نویسنده: باربارا دی / مترجم: شهلا انتظاریان / ناشر: ایران‌بان / مفاهیم: حل مسئله، تاب‌آوری، شناخت و تنظیم احساس‌ها / رده سنی: ۱۱+

۶۶. **مجموعه سه جلدی اکو** (داستان فردریش، داستان مایک، داستان آیوی) / نویسنده: پم مونیوس رایان / مترجم: فروغ منصورقناعی / ناشر: پرتقال / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، خانواده، دوستی / رده سنی: ۱۱+
۶۷. **برادران شیردل** / نویسنده: آسترید لیندگرن / مترجم: جمال اکرمی / ناشر: محراب قلم / مفاهیم: جرئت ورزی، اثرگذاری، زندگی در شرایط بحرانی، خانواده، عشق / رده سنی: ۱۱+
۶۸. **سوسک طلایی پرواز کن** / نویسنده: کریستینه نوستلینگر / مترجم: آیدا علوی / ناشر: پیدایش / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، امید به آینده، خانواده، دوستی / رده سنی: ۱۱+
۶۹. **شمشیر نقره‌ای** / نویسنده: ایان سرالیر / مترجم: داود شعبانی / ناشر: پیدایش / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، امید به آینده، اثرگذاری / رده سنی: ۱۱+
۷۰. **قاشق چای خوری** / نویسنده: هوشنگ مرادی کرمانی / ناشر: معین / مفاهیم: عشق، تجربه زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری، همدلی، امید به آینده / رده سنی: ۱۳+
۷۱. **کودک، سرباز و دریا** / نویسنده: ژرژ فون ویلیه / مترجم: دلارا قهرمان / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان / مفاهیم: جرئت‌ورزی، دوستی، اثرگذاری، تجربه زندگی در شرایط بحرانی / رده سنی: ۱۳+
۷۲. **جزیره** / نویسنده: دیوید آلموند / مترجم: شیرین ملک فاضلی / ناشر: هوپا / مفاهیم: تاب‌آوری، همدلی، امید به آینده / رده سنی: ۱۳+
۷۳. **مجموعه آبنبات** (آبنبات هل‌دار، آبنبات پسته‌ای، آبنبات دارچینی، آبنبات نارگیلی، آبنبات لیمویی) / نویسنده: مهرداد صدقی / ناشر: سوره مهر / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری، خانواده، دوستی، عشق / رده سنی: ۱۳+
۷۴. **ده راز آشباریا** / نویسنده: محمدرضا نیرومند / ناشر: قندیل نور / مفاهیم: حل مسئله، اثرگذاری / رده سنی: ۱۳+
۷۵. **هستی** / نویسنده: فرهاد حسن‌زاده / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری / رده سنی: ۱۳+
۷۶. **یک شب فاصله** / نویسنده: جنیفر ای. نیلسن / مترجم: عادلہ قلی‌پور / ناشر: پرتقال / مفاهیم: جرئت‌ورزی، حل مسئله، تجربه زندگی در شرایط بحرانی / رده سنی: ۱۳+
۷۷. **سه‌گانه‌ی دختران کابلی** (نان‌آور، سفر پروانه، شهر گلی) / نویسنده: دבורا الیس / مترجم: شهلا انتظاریان / ناشر: قدیانی / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری، جرئت‌ورزی / رده سنی: ۱۳+
۷۸. **زندگی من در آکواریوم** / نویسنده: باربارا دی / مترجم: آلاله ارجمند / ناشر: ایران‌بان / مفاهیم: تاب‌آوری، زندگی در شرایط بحرانی / رده سنی: ۱۳+

۷۹. **عاشقانه‌های یونس در شکم ماهی** / نویسنده: جمشید خانیان / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی / رده سنی: ۱۳+
۸۰. **گرچه وحشی در قفسه‌ی شیشه‌ای** / نویسنده: آلیکی زه‌یی / مترجم: شهلا طهماسبی / ناشر: هرمس / مفاهیم: حل مسئله، زندگی در شرایط بحرانی، خانواده / رده سنی: ۱۳+
۸۱. **جنگ پتروس** / نویسنده: آلیکی زی / مترجم: مجید عمیق / ناشر: سوره مهر / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری، جرئت‌ورزی، خانواده / رده سنی: ۱۳+
۸۲. **مجموعه سه‌پایه‌ها** (کوه‌های سفید، شهر طلا و سرب، برکه آتش) / نویسنده: جان کریستوفر / مترجم: مختلف / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان / مفاهیم: زندگی در شرایط بحرانی، اثرگذاری، تاب‌آوری، جرئت‌ورزی / رده سنی: ۱۳+
۸۳. **کلبه عمو تام** / نویسنده: هریت بیچر استو / مترجم: محسن سلیمانی / ناشر: افق / مفاهیم: جرئت‌ورزی، تجربه زندگی در شرایط بحرانی / رده سنی: ۱۳+
۸۴. **سفر پر رمز و راز کایوت سان رایز** / نویسنده: دن جماین هارت / مترجم: نوشین دیانتی / ناشر: ایران‌بان / مفاهیم: تاب‌آوری، جرئت‌ورزی، حل مسئله، دوستی / رده سنی: ۱۳+
۸۵. **جنگ چکاوک‌ها** / نویسنده: هیلاری مک کی / مترجم: زانیار ابراهیمی / ناشر: پرتقال / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری، خانواده / رده سنی: ۱۳+
۸۶. **رقابت کوهستانی** / نویسنده: ایرلیس هانتز / مترجم: ملیکا خوش‌نژاد / ناشر: ادامه / مفاهیم: حل مسئله، جرئت‌ورزی / رده سنی: ۱۳+
۸۷. **خاطرات یک گاو** / نویسنده: برناردو آچاگا / مترجم: علیرضا شفیعی نسب / ناشر: آفرینگان / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، جرئت‌ورزی، اثرگذاری / رده سنی: ۱۳+
۸۸. **چراغ را خاموش کن** / نویسنده: تری دیری / مترجم: نوشین ابراهیمی / ناشر: افق / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری، حل مسئله / رده سنی: ۱۳+
۸۹. **قلب شیشه‌ای** / نویسنده: کاترین اورتون / مترجم: پروین جلوه‌نژاد / ناشر: ایران‌بان / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری / رده سنی: ۱۳+
۹۰. **بی‌سرزمین** / نویسنده: کاترین مارش / مترجم: راضیه خشنود / ناشر: پرتقال / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، خانواده، عشق / رده سنی: ۱۳+
۹۱. **شب‌های بی‌ستاره** / نویسنده: مرضیه نفری / ناشر: شهرستان ادب / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، عشق / رده سنی: ۱۳+
۹۲. **اسب جنگی** / نویسنده: مایکل مورپورگو / مترجم: پروین علی‌پور / ناشر: افق / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی / رده سنی: ۱۳+
۹۳. **معبد زیرزمینی** / نویسنده: معصومه میرابوطالبی / ناشر: جمکران / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحرانی، جرئت‌ورزی، تاب‌آوری / رده سنی: ۱۳+

۹۴. **فعلاً خوبم** / نویسنده: گری دی اشمیت / مترجم: آرزو احمی / ناشر: پیدایش / مفاهیم: خانواده، جرئت‌ورزی، دوستی / رده سنی: ۱۳+
۹۵. **آخرین گودال** / نویسنده: لوئیس سکر / مترجم: حسین ابراهیمی (الوند) / ناشر: قدیانی / مفاهیم: حل مسئله، اثرگذاری، امید به آینده / رده سنی: ۱۵+
۹۶. **کتاب دزد** / نویسنده: مارکوس زوساک / مترجم: مرضیه خسروی / ناشر: نگاه / مفاهیم: تجربه زندگی در شرایط بحران، دوستی، خانواده، اثرگذاری، تاب‌آوری / رده سنی: ۱۵+
۹۷. **آن سوی جنگل خیزران** / نویسنده: یوکو کاواشیما / مترجم: مجید عمیق / ناشر: محراب قلم / مفاهیم: خانواده، تجربه زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری، عشق / رده سنی: ۱۵+
۹۸. **در انتظار یک زندگی طبیعی** / نویسنده: لسلی کانر / مترجم: فرح بهبهانی / ناشر: افق / مفاهیم: زندگی در شرایط بحرانی، تاب‌آوری، حل مسئله / رده سنی: ۱۵+
۹۹. **سکوت دریا** / نویسنده: ورکور / مترجم: ژرژ پطروسی / ناشر: ماهی / مفاهیم: جرئت‌ورزی / رده سنی: ۱۵+
۱۰۰. **کشتن مرغ مینا** / نویسنده: هارپر لی / مترجم: فخرالدین میررمضانی / ناشر: انتشارات علمی و فرهنگی / مفاهیم: جرئت‌ورزی، اثرگذاری، تاب‌آوری / رده سنی: ۱۵+